Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi eräiden terveydenhuollon ammattien harjoittamista koskevien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lääkärintoimen harjoittamisesta annettua lakia, hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annettua lakia, proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta annettua lakia, optikon toimen harjoittamisesta annettua lakia, hammasteknikon toimen harjoittamisesta annettua lakia ja sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annettua lakia Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen mukaisesti. Ehdotetut säännökset vastaavat Euroopan yhteisöjen tutkintotodistusten tunnustamista ja ammatinharjoittamisen ehtojen yhteensovittamista koskevia säännöksiä. Näiden säännösten tarkoituksena on edistää henkilöiden vapaata liikkumista yhdenmukaistamalla terveydenhuollon ammatinharjoittamista koskevia säännöksiä sekä antamalla Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle oikeus saada koulutuksensa ja ammattikokemuksensa tunnustettua siinä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, johon hän siirtyy työntekijäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan samanaikaisesti Euroopan talousaluetta koskevan sopimuksen kanssa. Lakien voimaantulosta on tarkoitus säätää asetuksella.

320456X

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

YLEISPERUSTELUT 3

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys 3
1.1. Tavoitteet 3
1.2. Keinot 3

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu 3
2.1. Nykyinen tilanne 3
2.1.1. Euroopan yhteisöjen lainsäädäntö .. 3
2.1.2. Terveydenhuollon ammatinharjoittamislaindäädäntö .. 6
2.2. Valmisteluvaiheet ja -aineisto 8
2.2.1. Asian valmistelu 8
2.2.2. Lausunnonantajat 8

3. Esityksen organisatoriset, henkilöstö- ja taloudelliset vaikutukset 8

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja 8

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT 9

1. Lakiehdotusten perustelut 9
1.1. Laki lääkärintoimen harjoittamisesta 9
1.2. Laki hammaslääkärintoimen harjoittamisesta 10
1.3. Laki proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta 11
1.4. Laki optikon toimen harjoittamisesta ... 12
1.5. Laki hammasteknikon toimen harjoittamisesta 14
1.6. Laki sairaanhoitotoimen harjoittamisesta . 15

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset 17

3. Voimaantulo 17

LAKITEKSTIT 18

Sivu

1. Laki lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta 18

2. Laki hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta 19

3. Laki proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta 20

4. Laki optikon toimen harjoittamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta 21

5. Laki hammasteknikon toimen harjoittamisesta annetun lain 1 a §:n muuttamisesta .. 21

6. Laki sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta 22

Rinnakkaistekstit 24

1. Laki lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta 24

2. Laki hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta 26

3. Laki proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta 28

4. Laki optikon toimen harjoittamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta 29

5. Laki hammasteknikon toimen harjoittamisesta annetun lain 1 a §:n muuttamisesta .. 30

6. Laki sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta 32

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

1.1. Tavoitteet

Hallituksen esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa lääkärin-, hammaslääkärin-, proviisorin- ja farmaseutin-, optikon, hammasteknikon sekä sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annettujen lakien (562/78, 563/78, 1275/87, 429/60, 222/64, 554/62) säännökset vastaamaan Euroopan yhteisöjen (EY) tutkintotodistusten tunnustamista ja ammatinharjoittamisen ehtoja koskevia säännöksiä siten kuin Euroopan talousalueesta (ETA) tehty sopimus sitä edellyttää.

Tarkoituksena on edistää henkilöiden vapaata liikkuvuutta yhdenmukaistamalla terveydenhuollon ammatinharjoittamista koskevia säännöksiä ja määräyksiä sekä antamalla muiden ETA:aan kuuluvien valtioiden kansalaisille oikeus saada koulutuksensa ja ammattikokemuksensa tunnustettua siinä ETA:aan kuuluvassa valtiossa, johon hän siirtyy työntekijäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi.

Tutkintojen tunnustamista ja ammatinharjoittamisen ehtoja koskevissa EY:n direktiiveissä aiheuttavat terveydenhuollon ammatinharjoittamislainsäädännön muutostarpeita yleistä korkeakoulututkintojentunnustamisjärjestelmää koskeva direktiivi (89/48/ETY), jäljempänä tutkintotodistusdirektiivi, sekä terveydenhuollon tutkintojen tunnustamista koskevat erityisdirektiivit lääkärin (75/362/ETY), hammaslääkärin (78/686/ETY), sairaanhoitajan (77/452/ETY) ja kätilön (80/154/ETY) sekä proviisorin (85/433/ETY) tutkinnoista muutoksineen, jäljempänä lääkäridirektiivi, hammaslääkäridirektiivi, sairaanhoitajadirektiivi, kätilödirektiivi, proviisoridirektiivi. Kustakin näistä ammatinharjoittajaryhmästä on alkujaan annettu kaksi erityisdirektiiviä. Direktiiviparista toisella säädetään koulutuksen sisältöä ja pituutta koskevat vähimmäisvaatimukset ja toisella säädetään, millä ehdoilla sopimusosapuolien välillä tapahtuu tutkintojen molemminpuolinen tunnustaminen. Myöhemmin on kyseisistä ammateista annettu joitakin täydentäviä direktiivejä. Lisäksi lainsäädännön muuttamistarpeita aiheutuu yleislääkärin erityiskoulutuksesta annetusta direktiivistä (86/457/ETY), jäljempänä yleislääkäridirektiivi, joista kuitenkin on tarkoitus säätää erikseen.

1.2. Keinot

Lääkärin-, hammaslääkärin-, proviisorin- ja farmaseutin-, optikon ja hammasteknikon sekä sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annettuja lakeja ehdotetaan ETA-sopimuksen johdosta muutettaviksi siten, että sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa edellä mainittua ammattia laillistettuna tai erilliseen luetteloon merkittynä joko toisen palveluksessa tai itsenäisenä ammatinharjoittajana ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle on koulutuksensa perusteella jossakin ETA:aan kuuluvassa valtiossa myönnetty edellä mainittuun ammattiin johtavaa tutkintoa vastaavan tutkinnon suorittamista tai hyväksymistä osoittava asianomaisissa EY:n direktiiveissä tarkoitettu tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja. Tällaisella ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisella olisi siis vastaavanlainen ammatinharjoittamisoikeus kuin Suomessa asianomaisen tutkinnon suorittaneella laillistetulla tai luetteloon merkityllä Suomen kansalaisella on. Koska saattaa olla mahdollista, että ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen suorittamassa tutkintotodistusdirektiivin soveltamisalaan kuuluviin terveydenhoitajan, röntgenhoitajan, laboratoriohoitajan, lääkintävoimistelijan, toimintaterapeutin ja hammashuoltajan sekä optikon ja hammasteknikon ammatteihin johtavassa koulutuksessa tai ammatillisen toiminnan sisällössä on olennaisia eroja, edellytettäisiin näiden tutkintojen suorittamisen lisäksi ammattipätevyyden saavuttamisen edellytyksenä tällaisessa tapauksessa mahdollisesti olevaa sopeutumisaikaa tai kelpoisuuskoetta. Vaihtoehtoisesti voidaan vaatia ammattikokemusta, jos henkilön suorittaman tutkinnon edellyttämä koulutus on vuoden lyhyempi kuin vastaanottavassa maassa. Tutkintotodistusdirektiivin mukaan henkilölle annettaisiin mahdollisuus valita sopeutumisajan ja kelpoisuuskokeen välillä.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Nykyinen tilanne

2.1.1. Euroopan yhteisöjen lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi vähintään kolmivuotisesta

korkeammasta ammatillisesta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä (89/48/ETY)

Tutkintotodistusdirektiivin tavoitteena on helpottaa korkeakoulututkinnon tai muun nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden henkilöiden liikkumista ETA:n alueella siten, että he saavat koulutuksensa tunnustettua voidakseen työskennellä muussa ETA:aan kuuluvassa valtiossa itsenäisenä ammatinharjoittajana tai toisen palveluksessa. Direktiivi ei vaikuta ETA:aan kuuluvien valtioiden oikeuteen määritellä haluamallaan tavalla kansalliset kelpoisuusvaatimukset niitä ammatteja varten, joiden harjoittamisen edellytyksistä EY:ssä ei ole annettu säädöksiä.

Direktiiviä sovelletaan ETA:aan kuuluvien valtioiden kansalaisiin. Se koskee pääsyä kaikkiin sellaisiin säänneltyihin ammattitehtäviin, joihin vaaditaan vähintään kolme vuotta kestävän korkeakoulututkinnon tai nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittaminen.

Jos vastaanottava valtio vaatii ammatin harjoittamisen ehtona vähintään kolme vuotta kestävän nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittamista, ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle on annettava samoin ehdoin kuin oman maan kansalaiselle oikeus harjoittaa tätä ammattia, jos hän on muussa ETA:aan kuuluvassa valtiossa suorittanut vastaavaan ammatilliseen toimintaan oikeuttavan, vähintään kolme vuotta kestäneen nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon ja lisäksi ammatillisen harjoittelun, jos se on ammattipätevyyden saavuttamisen edellytyksenä. Oikeus ammatin harjoittamiseen on myös ETA:n ulkopuolella suoritetun, muun ETA:aan kuuluvan maan tunnustaman tutkinnon perusteella edellyttäen, että henkilö on harjoittanut ammattia kolmen vuoden ajan tutkinnon tunnustaneessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa. Jos tutkinto on suoritettu sellaisessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa, joka ei sääntele kyseistä ammattia, vastaanottava valtio voi vaatia, että henkilö on viimeisen kymmenen vuoden aikana harjoittanut päätoimisesti ammattia kahden vuoden ajan.

Jos henkilön suorittama tutkinto on ainakin vuoden lyhyempi kuin vastaanottavassa maassa vaadittava tutkinto, häneltä voidaan vaatia enintään neljän vuoden ammattikokemusta tai, jos ammattiin johtavan koulutuksen tai ammatillisen toiminnan sisällössä on olennaisia eroja, ammatinharjoittamisen ehdoksi voidaan asettaa kelpoisuuskokeen tai enintään kolme vuotta kestävän sopeutumisajan suorittaminen. Henkilölle on yleensä annettava mahdollisuus valita kelpoisuuskokeen ja sopeutumisajan välillä. Kelpoisuuskoe voidaan määrätä pakolliseksi, jos ammatinharjoittaminen edellyttää kansallisen lainsäädännön tarkkaa tuntemista.

Yleinen korkeakoulujen tutkintojen tunnustamisjärjestelmä ei koske niitä aloja, joiden tutkintojen tunnustamisesta on erikseen annettu EY:n erityisdirektiivi. Tällaisia erityisdirektiivejä on lääkärin, sairaanhoitajan, hammaslääkärin, kätilön ja proviisorin tutkinnoista. Erityisdirektiivien tarkoituksena on edistää näiden ammattien harjoittajien vapaata liikkumista jäsenvaltioiden alueella siten, että direktiiveissä mainitun tutkinnon ja mahdollisesti vaadittavan ammatillisen harjoittelun suorittaneella ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisella on oikeus harjoittaa ammattiaan myös muissa ETA:aan kuuluvissa maissa. Erityisdirektiiveissä on lueteltu ne tutkinnot, joita tunnustaminen koskee. ETA-valtioiden osalta tutkinnot on lueteltu ETA-sopimuksen liitteessä.

Neuvoston direktiivi lääketieteen tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä, jotka helpottavat sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä (75/362 ETY), muutoksineen

Lääkäridirektiivi koskee oikeutta harjoittaa lääkärintointa. Direktiiviä sovelletaan sekä toisen palveluksessa että itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiviin lääkäreihin. Direktiivin tarkoituksena on edistää lääkäreiden vapaata liikkumista jäsenvaltioiden alueella.

Direktiivin 2 artiklan mukaan jokaisen jäsenvaltion on tunnustettava sellaiset lääketieteen tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille toisessa jäsenvaltiossa lääkärintointa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin, jäljempänä lääkärintoimen yhteensovittamisdirektiivi, (75/363/ETY) annetun 1 artiklan mukaisesti siten, että kyseinen pätevyystodistus antaa jäsenvaltion alueella saman oikeuden lääkärintoimen aloittamiseen ja sen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät pätevyystodistukset.

Edellä mainitut tutkintotodistukset, todis-

tukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat on lueteltu lääkäridirektiivin 3 artiklassa.

Direktiivin 4 ja 5 artiklaan sisältyvät säännökset lääketieteen erikoisalojen sellaisten tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen tunnustamisesta, jotka ovat yhteiset kaikille jäsenvaltioille taikka kahdelle tai useammalle jäsenvaltiolle. Nämä muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille muissa jäsenvaltioissa lääkärintoimen yhteensovittamisdirektiivin 2—4 ja 8 artiklan mukaisesti. Kyseiset asiakirjat on lueteltu lääkäridirektiivin 5 ja 7 artiklassa.

Lisäksi lääkäridirektiiviin sisältyy säännöksiä, joiden tarkoituksena on helpottaa sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä lääkäreiden toiminnassa.

Neuvoston direktiivi yleislääkärin erityiskoulutuksesta (89/48/ETY)

Yleislääkäridirektiivin mukaan ETA:aan kuuluvien valtioiden on järjestettävä yleislääkäreinä toimiville vähintään kaksivuotinen käytännön työhön painottuva erityiskoulutus, joka direktiivin mukaan tulee pakolliseksi sosiaaliturvajärjestelmän piirissä toimiville yleislääkäreille viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1995. Erityiskoulutukseen pääsyvaatimuksena on hyväksytysti suoritettu vähintään kuuden vuoden pituinen lääkärin peruskoulutus.

Neuvoston direktiivi hammaslääketieteen tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä, jotka helpottavat sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä (78/686/ETY), muutoksineen

Hammaslääkäridirektiivi koskee oikeutta harjoittaa hammaslääkärintointa. Direktiiviä sovelletaan sekä toisen palveluksessa että itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiviin hammaslääkäreihin. Direktiivin tarkoituksena on edistää hammaslääkäreiden vapaata liikkumista jäsenvaltioiden alueella.

Direktiivin 2 artiklan mukaan jokaisen jäsenvaltion on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset tai muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat hammaslääketieteessä, jotka on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille toisessa jäsenvaltiossa hammaslääkärintointa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin (78/687/ETY), jäljempänä hammaslääkäritoimen yhteensovittamisdirektiivi, 1 artiklan mukaisesti siten, että kyseinen pätevyystodistus antaa jäsenvaltion alueella saman oikeuden hammaslääkärintoimen aloittamiseen ja sen harjoittamiseen kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät pätevyystodistukset. Edellä mainitut tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat on lueteltu hammaslääkäridirektiivin 3 artiklassa.

Direktiivin 4 artiklassa on säännökset hammaslääketieteen erikoisalojen sellaisten tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen tunnustamisesta, jotka ovat yhteiset kahdelle tai useammalle jäsenvaltiolle. Nämä muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille muussa jäsenvaltiossa hammaslääkärintoimen yhteensovittamisdirektiivin 2 ja 3 artiklan mukaisesti. Kyseiset asiakirjat on lueteltu hammaslääkäridirektiivin 5 artiklassa.

Lisäksi direktiiviin sisältyy säännöksiä, joiden tarkoituksena on helpottaa sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä hammaslääkäreiden toiminnassa.

Neuvoston direktiivi yleissairaanhoidosta vastaavien sairaanhoitajien tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä, jotka helpottavat sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä (77/452/ETY), muutoksineen

Sairaanhoitajadirektiivi koskee oikeutta harjoittaa yleissairaanhoidosta vastaavien sairaanhoitajien toimintaa. Direktiiviä sovelletaan sekä toisen palveluksessa että itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiviin yleissairaanhoidosta vastaaviin sairaanhoitajiin. Direktiivin tarkoituksena on edistää yleissairaanhoidosta vastaavien sairaanhoitajien vapaata liikkumista jäsenvaltioiden alueella.

Direktiivin 2 artiklan mukaan jokaisen jäsenvaltion on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset tai muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille muussa jäsenvaltiossa, yleissairaanhoidosta vastaavien sairaanhoitajien toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin (77/453/ETY),

jäljempänä sairaanhoitajatoimen yhteensovittamisdirektiivi, 1 artiklan mukaisesti siten, että kyseinen pätevyystodistus antaa jäsenvaltion alueella saman oikeuden yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan toiminnan aloittamisen ja sen harjoittamisen itsenäisenä ammatinharjoittajana kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät pätevyystodistukset. Edellä mainitut tutkintotodistukset, todistukset tai muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat on lueteltu sairaanhoitajadirektiivin 3 artiklassa.

Lisäksi direktiiviin sisältyy säännöksiä, jotka helpottavat sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä yleissairaanhoidossa vastaavien sairaanhoitajien toiminnassa.

Neuvoston direktiivi kätilön tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä, jotka helpottavat sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä (80/154/ETY), muutoksineen

Kätilödirektiivi koskee oikeutta harjoittaa kätilöntointa. Direktiiviä sovelletaan sekä toisen palveluksessa että itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiviin kätilöihin. Direktiivin tarkoituksena on edistää kätilöiden vapaata liikkumista jäsenvaltioiden alueella.

Direktiivin 2 artiklan mukaan jokaisen jäsenvaltion on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille toisessa jäsenvaltiossa kätilöntoimeen ryhtymistä ja kätilöntoimen harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin (80/155/ETY), jäljempänä kätilöntoimen yhteensovittamisdirektiivi, 1 artiklan mukaisesti. Edellä mainitut tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat on lueteltu kätilödirektiivin 3 artiklassa. Muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen tulee myös olla viimeksi mainitussa direktiivissä säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia ja täyttää yksi tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan luettelossa säädetyistä edellytyksistä. Direktiivin 2 artiklan 2 kohdan mukaan jokaisen jäsenvaltion on pidettävä tunnustamiaan muodollista kelpoisuutta osoittavia asiakirjoja alueellaan samanarvoisina kuin niitä, joita se itse myöntää.

Lisäksi direktiiviin sisältyy säännöksiä, jotka helpottavat sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä kätilöiden toiminnassa.

Neuvoston direktiivi farmasian tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä, jotka helpottavat sijoittautumisoikeuden tehokasta käyttämistä farmasian alalla (85/433/ETY), muutoksineen

Proviisoridirektiivi koskee toimintaa, johon pääsemistä ja jonka harjoittamista rajoittavat yhdessä tai useammassa jäsenmaassa ammatilliset kelpoisuusvaatimukset ja jotka ovat avoimia 4 artiklassa tarkoitettujen farmasian tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen haltijoille. Direktiiviä sovelletaan sekä toisen palveluksessa että itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiviin henkilöihin. Direktiivin tarkoituksena on edistää näiden henkilöiden vapaata liikkumista jäsenvaltioiden alueella.

Direktiivin 2 artiklan mukaan jokaisen jäsenvaltion on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille toisessa jäsenvaltiossa tiettyä farmasian alan toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin (85/432/ETY), jäljempänä farmasian alan yhteensovittamisdirektiivi, 2 artiklan mukaisesti siten, että kyseinen pätevyystodistus antaa jäsenvaltion alueella saman oikeuden ammattiin pääsyyn ja ammatin harjoittamiseen kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät 4 artiklassa tarkoitetut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat.

Direktiivi sisältää myös säännökset toimenpiteistä, jotka helpottavat sijoittautumisvapauden tehokasta käyttämistä farmasian alalla.

2.1.2. Terveydenhuollon ammatinharjoittamislainsäädäntö

Terveydenhuollon ammatinharjoittamislainsäädännössä ammatin harjoittamisen oikeus on yleensä rajattu Suomen kansalaisuuteen tai Suomen kansalaisuus on priorisoitu. Ulkomaalaisten oikeus ammatin harjoittamiseen on pääsääntöisesti luvanvaraista. Pohjoismaiden välillä on sopimus 18 terveydenhuollon ammatin yhteispohjoismaisista työmarkkinoista. Tans-

kan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain (670/83) mukaan Suomessa voivat tietyin edellytyksin toimia laillistettuina tai hyväksyttyinä ammatinharjoittajina pohjoismaiden kansalaiset, joilla on oikeus toimia Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa joissakin seuraavista ammateista: lääkäri, hammaslääkäri, sairaanhoitaja, proviisori, lääkintävoimistelija, toimintaterapeutti, kätilö, terveydenhoitaja, optikko, farmaseutti, röntgenhoitaja, mielenterveyshoitaja, hammashuoltaja, hammashoitaja, hammasteknikko ja perushoitaja. Islanti on liittynyt sopimukseen 11 ammatin osalta.

Laki lääkärintoimen harjoittamisesta

Oikeudesta harjoittaa lääkärintointa säädetään lääkärintoimen harjoittamisesta annetussa laissa (562/78). Lain 6 §:n 2 momentin (65/91) mukaan sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle oikeuden toimia laillistettuna lääkärinä tai erikoislääkärinä Ahvenanmaan maakunnassa. Lain 6 §:n 3 momentin (65/91) mukaan ulkomaalaiselle, joka on suorittanut lääketieteellisen perustutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä asetuksella säädettävä pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi hakemuksesta erityisestä syystä myöntää määrääminsä ehdoin luvan toimia lääkärinä tai erikoislääkärin oikeutta edellyttävässä tehtävässä tai oikeuden toimia laillistettuna lääkärinä.

Laki hammaslääkärintoimen harjoittamisesta

Oikeudesta harjoittaa hammaslääkärintointa säädetään hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetussa laissa (563/78). Lain 6 §:n 2 momentin (66/91) mukaan sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle oikeuden toimia laillistettuna hammaslääkärinä tai erikoishammaslääkärinä Ahvenanmaan maakunnassa. Lain 6 §:n 1 momentin (66/91) mukaan ulkomaalaiselle, joka on suorittanut hammaslääketieteellisen perustutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä asetuksella säädettävä pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi hakemuksesta erityisestä syystä myöntää määrääminsä ehdoin luvan toimia hammaslääkärinä tai erikoishammaslääkärin oikeutta edellyttävässä tehtävässä tai oikeuden toimia laillistettuna hammaslääkärinä.

Laki proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta

Oikeudesta harjoittaa proviisorintointa säädetään proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta annetussa laissa (1275/87). Lain 3 §:n 2 momentin (83/91) mukaan muun maan kansalaiselle, joka on suorittanut suomalaisessa korkeakoulussa proviisorin tutkinnon tai ulkomaan korkeakoulussa proviisorin tutkintoa vastaavan tutkinnon sekä sosiaali- ja terveyshallituksen tarpeellisiksi katsomat lisäopinnot ja palvelun apteekissa, lääketehtaassa tai lääketukkukaupassa, voi sosiaali- ja terveyshallitus myöntää luvan toimia proviisorina Suomessa määrääminsä ehdoin. Lain 3 §:n 3 momentin (83/91) mukaan sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää edellä mainitut edellytykset täyttävälle muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia proviisorina muussa pohjoismaassa, oikeuden toimia laillistettuna proviisorina Ahvenanmaan maakunnassa.

Laki optikon toimen harjoittamisesta

Optikon toimen harjoittamisesta säädetään optikon toimen harjoittamisesta annetussa laissa (429/60). Laissa ei ole säännöksiä ulkomaalaisen oikeudesta toimia Suomessa optikkona. Lain 2 §:n 3 momentin (70/91) mukaan muun pohjoismaan kansalaisella on kuitenkin oikeus sosiaali- ja terveyshallituksen määräämin ehdoin harjoittaa optikon tointa Ahvenanmaan maakunnassa.

Laki hammasteknikon toimen harjoittamisesta

Hammasteknikon toimen harjoittamisesta säädetään hammasteknikon toimen harjoittamisesta annetussa laissa (220/64). Laissa ei ole säännöksiä ulkomaalaisen oikeudesta toimia

Suomessa hammasteknikkona. Lain 1 a §:n (67/91) mukaan muun pohjoismaan kansalaisella on kuitenkin oikeus sosiaali- ja terveyshallituksen määräämin ehdoin harjoittaa hammasteknikon tointa Ahvenanmaan maakunnassa.

Laki sairaanhoitotoimen harjoittamisesta

Oikeudesta harjoittaa sairaanhoitotointa säädetään sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annetussa laissa (554/62). Oikeutta toimia sairaanhoitotoimen harjoittajana ei laissa ole sidottu kansalaisuuteen. Lain 1 §:n 3 momentin (68/91) mukaan sosiaali- ja terveyshallitus voi hakemuksesta hyväksyä merkittäväksi sairaanhoitotoimen harjoittajien luetteloon muualla kuin Suomessa koulutuksen saaneen henkilön, joka terveydenhuolto-oppilaitoksen antamalla todistuksella osoittaa pätevyytensä harjoittaa koulutustaan vastaavaa sairaanhoitotoimintaa.

Laissa tarkoitettuja sairaanhoitotoimen ammatteja ovat sairaanhoitaja, terveydenhoitaja, kätilö, lääkintävoimistelija, toimintaterapeutti, hammashuoltaja, hammashoitaja, laboratoriohoitaja, röntgenhoitaja, perushoitaja, apuhoitaja, lastenhoitaja, mielenterveyshoitaja, mielisairaanhoitaja, kuntohoitaja, jalkojenhoitaja ja lääkintävahtimestari-sairaankuljettaja.

2.2. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

2.2.1. Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Yleislääkärin erityiskoulutusta koskevan direktiivin osalta ehdotus valmistellaan erikseen.

2.2.2. Lausunnonantajat

Ehdotuksesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, opetusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, sosiaali- ja terveyshallitukselta, opetushallitukselta, kunnallisilta keskusjärjestöiltä, kunnalliselta työmarkkinalaitokselta, Akava ry:ltä, Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto TVK ry:ltä, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK/KTV ry:ltä, Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitto STTK/STHL ry:ltä. Saaduissa lausunnoissa ehdotuksia on pidetty oikeansuuntaisina. Lisäksi valmistelun yhteydessä on muutoinkin oltu yhteydessä opetusministeriöön.

3. Esityksen organisatoriset, henkilöstö- ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä organisatorisia vaikutuksia tai vaikutuksia valtion palveluksessa olevan henkilöstön määrään. Terveydenhuollon ammattien direktiiveistä sosiaali- ja terveyshallitukselle johtuvat uudet tehtävät voidaan hoitaa voimavaroja uudelleen kohdentamalla, mutta tehtävät saattavat aiheuttaa henkilöstön lisääntyviä koulutustarpeita. Todennäköisesti terveydenhuollon ammatinharjoittajien lisääntyvä liikkuvuus edellyttää myös jonkinasteista lisäkoulutusta. Työnantajan vastuun terveydenhuollon ammatinharjoittajan soveltuvuudesta tehtäviinsä voidaan arvioida painottuvan aikaisempaa enemmän, esimerkiksi kielitaidon osalta. Sosiaali- ja terveysministeriön ja opetusministeriön hallinnonalojen yhteistyön merkitys korostuu erityisesti asiantuntijatiedon tehokkaassa hyväksikäytössä.

Lisäksi voidaan todeta, että samanaikaisesti on vireillä hallinnon rakenteellista kehittämistä koskeva selvitystyö.

Kansainvälisestä yhteistyöstä on arvioitu aiheutuvan terveydenhuollon ammatinharjoittamisen osalta noin 70 000 markan kustannukset vuodessa.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Koska esitys johtuu ETA-sopimuksesta, esitys on välittömästi riippuvainen sanotun sopimuksen hyväksymisestä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki lääkärintoimen harjoittamisesta

6 §. EY:n lääkäridirektiivi edellyttää, että jäsenvaltioiden on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille muussa jäsenvaltiossa lääkärintoimen yhteensovittamisdirektiivin mukaisesti ja jotka on mainittu ensiksi mainitun direktiivin 3 artiklassa siten, että kyseinen pätevyystodistus antaa jäsenvaltion alueella saman oikeuden ammattiin pääsyyn ja ammatin harjoittamiseen kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät lääkäridirektiivin 3 artiklassa mainitut tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat.

Suomessa edellä mainituissa direktiiveissä tarkoitettua pätevyyttä ja sen osoitukseksi myönnettyä tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista kelpoisuutta osoittavaa asiakirjaa vastaa lääketieteen lisensiaatin ja erikoislääkärin tutkinnot sekä käytännön palvelu (ns. orientoiva vaihe) ja niiden suorittamista osoittavat todistukset. ETA-sopimuksen mukaan Suomen on tunnustettava ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen jossakin näistä maista suorittaman lääketieteellisen koulutuksen ja mahdollisen käytännön koulutuksen tai harjoittelun antama pätevyys samanvertaiseksi Suomen kansalaisen Suomessa saaman pätevyyden kanssa. Koska lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain mukaan oikeus harjoittaa itsenäisesti tai toisen palveluksessa lääkärin ammattia edellyttää lain 3 §:n mukaan laillistetun lääkärin asemaa ja oikeus ilmoittaa olevansa erikoislääkäri lain 4 §:n mukaan erikoislääkärin oikeuden saamista, yhdenvertaisuus Suomen kansalaisten kanssa edellyttää, että myös ETA:aan kuuluvista valtioista olevat ja näissä pätevyyden saavuttaneet kyseiset ammatinharjoittajat laillistetaan tai heille myönnetään erikoislääkärin oikeus.

Lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:n 2 momenttia ehdotetaan tämän vuoksi muutettavaksi siten, että sosiaali- ja terveyshallitus myöntäisi hakemuksesta oikeuden harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia laillistettuna lääkärinä ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle ETA-valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi lääkärintoimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Vastaavasti sosiaali- ja terveyshallitus myöntäisi 4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia erikoislääkärinä ETA-sopimukseen sisältyvillä erikoisaloilla (lääkäridirektiivin 4 ja 5 artikla niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen) ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle ETA-valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan vastaavan oikeuden saamiseksi toimia erikoislääkärinä. Ehdotettu säännös kattaa myös voimassa olevassa 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan Ahvenanmaan maakunnassa. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan myös säädettäväksi hakemukseen liitettävistä selvityksistä sekä hakemuksen käsittelyajan enimmäispituudesta. Jos hakemusta olisi esimerkiksi täydennettävä, määräaika laskettaisiin siitä, kun lisäselvitys olisi saapunut sosiaali- ja terveyshallitukselle.

Lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 8 §:n mukaan lääkärin laillistaminen ja erikoislääkärinoikeuden myöntäminen voidaan evätä vain sellaisella perusteella, jolla sosiaali- ja terveyshallitus voisi julistaa hakijan menettäneen oikeuden lääkärintoimen harjoittamiseen. Ehdotetussa 6 §:n 2 momentissa ehdotetaan viitattavaksi lain 8 §:ään oikeuden epäämisen perusteista.

Lain 6 §:n 3 momentin mukaan ulkomaalaiselle, joka on suorittanut lääketieteellisen perustutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määrääminsä ehdoin 2—5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin ja oikeuden toimia laillistettuna lääkärinä. Säännös ei ETA-sopimuksen johdosta voi enää koskea lääketieteen lisensiaatin tai erikoislääkärin tutkinnon taikka näitä tutkintoja vastaavan tutkinnon ETA:aan kuuluvassa valtiossa suorittaneita näiden valtioiden kansalaisia. Säännöstä ehdotetaan tältä osin täsmennettä-

väksi siten, että se koskisi vain ETA:aan kuulumattoman valtion kansalaista. Momentin mukaan ETA-sopimuksesta johtuen, mitä lääkärintoimen harjoittamisesta annetussa laissa on säädetty Suomen kansalaisen muualla kuin Suomessa suorittamasta tutkinnosta, sovellettaisiin vastaavasti ETA:aan kuuluvan muun kuin Suomen valtion kansalaisen talousalueen valtiossa suorittamaan sellaiseen erikoislääkärin tutkintoon, joka ei sisälly ETA-sopimukseen sekä hänen muussa kuin ETA-valtiossa suorittamaansa tutkintoon.

Lain 6 §:n 5 momentin mukaan Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisista on säädetty erikseen. Säännös viittaa Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä eräiden ammattiryhmien hyväksymistä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymistä sekä sopimuksen soveltamisesta annettuun lakiin (670/83). ETA-sopimuksesta johtuen säännös ehdotetaan kumottavaksi.

6 a §. EY:n lääkäridirektiivin 16 artiklan mukaan vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia asianomaista antamaan toimivaltaiselle viranomaiselle ennakolta ilmoituksen palvelujen tarjoamisesta, jos siihen liittyy väliaikainen oleskelu kyseisen valtion alueella. Kiireellisissä tapauksissa tämä ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian palvelujen tarjoamisen jälkeen. Pykälään ehdotetaan otettavaksi asiasta tarpeelliset säännökset.

1.2. Laki hammaslääkärintoimen harjoittamisesta

6 §. EY:n hammaslääkäridirektiivi edellyttää, että jäsenvaltioiden on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille toisessa jäsenvaltiossa hammaslääkärintoimen yhteensovittamisdirektiivin mukaisesti ja jotka on mainittu hammaslääkäridirektiivin 3 artiklassa. Kyseinen pätevyystodistus antaa jäsenvaltion alueella saman oikeuden ammattiin pääsyyn ja ammatin harjoittamiseen kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät hammaslääkäridirektiivin 3 artiklassa mainitut tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat.

Suomessa edellä mainituissa direktiiveissä tarkoitettua koulutusta ja sen suorittamisen osoitukseksi myönnettyä tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista kelpoisuutta osoittavaa asiakirjaa vastaavat hammaslääketieteen lisensiaatin ja erikoishammaslääkärin tutkinnot sekä käytännön palvelu (ns. orientoiva vaihe) ja niiden suorittamista osoittavat todistukset. ETA-sopimuksen mukaan Suomen on tunnustettava ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen jossakin näistä maista suorittaman hammaslääketieteellisen koulutuksen ja mahdollisen käytännön koulutuksen tai harjoittelun antama pätevyys samanvertaiseksi Suomen kansalaisen Suomessa saaman pätevyyden kanssa. Koska hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain mukaan oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia edellyttää laillistetun hammaslääkärin asemaa ja oikeus ilmoittaa olevansa erikoishammaslääkäri erikoishammaslääkärin oikeuden saamista, yhdenvertaisuus Suomen kansalaisten kanssa mukaan edellyttää, että myös ETA:aan kuuluvista valtioista olevat ja näissä hammaslääkärin tai erikoishammaslääkärin pätevyyden saavuttaneet ammatinharjoittajat laillistetaan tai heille myönnetään erikoishammaslääkärin oikeus.

Lain 6 §:n 2 momentti ehdotetaan tämän vuoksi muutettavaksi siten, että sosiaali- ja terveyshallitus myöntäisi hakemuksesta oikeuden harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia laillistettuna hammaslääkärinä tai oikeuden toimia ETA-sopimukseen sisältyvillä erikoisaloilla (hammaslääkäridirektiivin 4 ja 5 artikla niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen) erikoishammaslääkärinä ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle ETA-valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi hammaslääkärintoimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana tai vastaavan oikeuden saamiseksi toimia erikoishammaslääkärinä. Ehdotettu säännös kattaa voimassa olevassa 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun pohjoismaan kansalaisen toiminnan Ahvenanmaan maakunnassa. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi myös hakemukseen liitettävistä selvityksistä sekä hakemuksen käsittelyajan enimmäispituudesta. Jos hakemusta olisi esimerkiksi täydennettävä, määräaika laskettaisiin siitä, kun lisäselvitys olisi saapunut sosiaali- ja terveyshallitukselle.

Lain 8 §:n mukaan hammaslääkärin laillistaminen tai erikoishammaslääkärinoikeuden

myöntäminen voidaan evätä vain sellaisella perusteella, jolla sosiaali- ja terveyshallitus voisi julistaa hakijan menettäneeksi oikeuden hammaslääkärintoimen harjoittamiseen. Ehdotetussa 6 §:n 2 momentissa viitattaisiin lain 8 §:ään oikeuden epäämisen perusteista.

Lain 6 §:n 3 momentin mukaan ulkomaalaiselle, joka on suorittanut hammaslääketieteellisen perustutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määrääminsä ehdoin 2—5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin ja oikeuden toimia laillistettuna hammaslääkärinä. Säännös ei ETA-sopimuksen johdosta voi enää koskea hammaslääketieteen lisensiaatin tai erikoislääkärin tutkinnon tai näitä tutkintoa vastaavan tutkinnon ETA:aan kuuluvassa valtiossa suorittaneita näiden valtioiden kansalaisia. Säännöstä ehdotetaan tämän vuoksi täsmennettäväksi siten, että se koskisi vain ETA:aan kuulumattoman valtion kansalaista. Momentin mukaan ETA-sopimuksesta johtuen, mitä hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetussa laissa on säädetty Suomen kansalaisen muualla kuin Suomessa suorittamasta tutkinnosta, sovellettaisiin vastaavasti ETA:aan kuuluvan muun kuin Suomen valtion kansalaisen talousalueen valtiossa suorittamaan sellaiseen erikoishammaslääkärin tutkintoon, joka ei sisälly ETA-sopimukseen sekä hänen muussa kuin ETA-valtiossa suorittamaansa tutkintoon.

Lain 6 §:n 5 momentin mukaan Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisista on säädetty erikseen. Säännös viittaa Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymistä sekä sopimuksen soveltamisesta annettuun lakiin. ETA-sopimuksesta johtuen säännös ehdotetaan kumottavaksi.

6 a §. EY:n hammaslääkäridirektiivin 15 artiklan mukaan vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia asianomaista antamaan toimivaltaiselle viranomaiselle ennakolta ilmoituksen palvelujen tarjoamisesta, jos siihen liittyy väliaikainen oleskelu kyseisen valtion alueella. Kiireellisissä tapauksissa tämä ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian palvelujen tarjoamisen jälkeen. Pykälään ehdotetaan otettavaksi asiasta tarpeelliset säännökset.

1.3. Laki proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta

2 §. EY:n proviisoridirektiivi edellyttää, että jäsenvaltioiden on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on myönnetty jäsenvaltioiden kansalaisille muussa jäsenvaltiossa tietyn farmasian alan yhteensovittamisdirektiivin mukaisesti ja jotka on mainittu ensiksi mainitun direktiivin 4 artiklassa. Kyseinen pätevyystodistus antaa jäsenvaltion alueella saman oikeuden ammattiin pääsyyn ja ammatin harjoittamiseen kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät proviisoridirektiivin 4 artiklassa mainitut tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat.

Suomessa edellä mainituissa direktiiveissä tarkoitettua koulutusta ja sen suorittamisen osoitukseksi myönnettyä tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista kelpoisuutta osoittavaa asiakirjaa vastaa proviisorin tutkinto ja sen suorittamista osoittava todistus. ETA-sopimuksen mukaan Suomen on tunnustettava ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen jossakin näistä maista suorittama proviisorin tutkintoa vastaavan tutkinnon antama pätevyys samanvertaiseksi Suomen kansalaisen Suomessa saaman pätevyyden kanssa. Koska useissa säännöksissä, muun muassa lääkelain (395/87) apteekin- ja sairaala-apteekin hoitajaa koskevissa säännöksissä edellytetään laillistetun proviisorin asemaa, yhdenvertaisuus Suomen kansalaisten kanssa edellyttää, että myös ETA:aan kuuluvista valtioista olevat ja näissä pätevyyden saavuttaneet kyseiset ammatinharjoittajat laillistetaan. Proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta annetun lain 2 §:ään ehdotetaan tämän vuoksi lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan sosiaali- ja terveyshallitus myöntäisi hakemuksesta, sen lisäksi mitä pykälän 1 momentissa säädetään, oikeuden toimia laillistettuna proviisorina ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi proviisorin toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Pykälän uudessa 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi myös hakemukseen liittyvistä selvityksistä sekä hake-

muksen käsittelyajan enimmäispituudesta. Jos hakemusta olisi esimerkiksi täydennettävä, määräaika laskettaisiin siitä, kun lisäselvitys olisi saapunut sosiaali- ja terveyshallitukselle.

Koska myös ETA:an kuuluvista valtioista olevat, näissä valtioissa proviisorin tutkintoa vastaavan tutkinnon suorittaneet henkilöt saisivat laillistetun proviisorin aseman, lain 2 §:n 2 momentissa oleva säännös, joka samalla siirtyisi pykälän 3 momentiksi, ammatinharjoittamisoikeuden myöntämisestä ja laillistettuna ammatin harjoittajana näistä pidettävään luetteloon merkitsemisestä koskisi myös kyseisiä henkilöitä.

3 §. Lain 3 §:n 1 momentin mukaan Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisten oikeudesta toimia proviisorina tai farmaseuttina Suomessa on säädetty erikseen. Säännös viittaa Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annettuun lakiin. ETA-sopimuksesta johtuen viittaus ehdotetaan poistettavaksi proviisorina toimimisen osalta.

Lain 2 §:ssä mainitut edellytykset täyttävälle muun kuin Suomen tai muun pohjoismaan kansalaiselle sosiaali- ja terveyshallitus voi sanotun lain 3 §:n 2 momentin mukaan myöntää luvan toimia proviisorina tai vastaavasti farmaseuttina Suomessa määrääminsä ehdoin. Edellytyksinä, joihin säännöksessä viitataan, ovat lain 2 §:n 1 momentin mukaan suomalaisessa korkeakoulussa suoritettu proviisorin tai farmaseutin tutkinto, tai jos kysymyksessä on ulkomaan korkeakoulussa suoritettu proviisorin tai farmaseutin tutkintoa vastaava tutkinto, sen lisäksi mahdolliset sosiaali- ja terveyshallituksen tarpeellisiksi katsomat lisäopinnot ja palvelu apteekissa, sivuapteekissa, lääketehtaassa, lääketukkukaupassa tai sairaala-apteekissa. Säännös ei ETA-sopimuksen johdosta voi enää koskea proviisorin tutkinnon tai sitä vastaavan tutkinnon ETA:aan kuuluvassa valtiossa suorittaneita näiden valtioiden kansalaisia, koska heidät on rinnastettava Suomessa proviisorin tutkinnon suorittaneisiin Suomen kansalaisiin. Säännöstä ehdotetaan tämän vuoksi täsmennettäväksi siten, että siinä todetaan sosiaali- ja terveyshallituksen voivan määrääminsä ehdoin myöntää 2 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttävälle muun kuin 2 §:ssä ja 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun maan kansalaiselle luvan toimia proviisorina tai vastaavasti farmaseuttina Suomessa.

Lain 3 §:n 3 momentin mukaan sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää 2 §:ssä mainitut edellytykset täyttävälle muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia proviisorina tai farmaseuttina muussa pohjoismaassa, oikeuden toimia laillistettuna proviisorina tai laillistettuna farmaseuttina Ahvenanmaan maakunnassa. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi ETA-sopimuksen johdosta siten, ettei se enää koske proviisorina toimimista, koska lain 2 §:n 2 momentin säännös kattaisi luonnollisesti myös 3 §:n 3 momentissa tarkoitetun toiminnan.

1.4. Laki optikon toimen harjoittamisesta

2 §. EY:n tutkintotodistusdirektiivi edellyttää, että jos vastaanottava valtio vaatii ammatinharjoittamisen ehtona vähintään kolme vuotta kestävän nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittamista, ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle on annettava samoin ehdoin kuin oman maan kansalaiselle oikeus harjoittaa tätä ammattia, jos hän on toisessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa suorittanut vastaavan ammatilliseen toimintaan oikeuttavan, vähintään kolme vuotta kestäneen nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon ja lisäksi ammatillisen harjoittelun, jos se on ammattipätevyyden saavuttamisen edellytyksenä. Direktiivi koskee siis pääsyä kaikkiin sellaisiin säänneltyihin ammattitehtäviin, joihin vaaditaan vähintään kolme vuotta kestävän korkeakoulututkinnon tai nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittamista. Direktiiviä ei kuitenkaan sovelleta terveydenhuollon ammateista lääkärin, hammaslääkärin, kätilön, proviisorin ja sairaanhoitajan ammattiin. Näihin ammatteihin valmistuvan koulutuksen tunnustamisesta on oma erityisdirektiivinsä.

Oikeus ammatin harjoittamiseen on myös, ETA:n ulkopuolella suoritetun, muun ETA:aan kuuluvan valtion tunnustaman koulutuksen perusteella edellyttäen, että henkilö on harjoittanut ammattia kolmen vuoden ajan koulutuksen tunnustaneessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa. Jos koulutus on suoritettu sellaisessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa, joka ei sääntele kyseistä ammattia, vastaanottava valtio voi vaatia, että henkilö on viimeisen kymmenen vuoden aikana

harjoittanut päätoimisesti ammattia kahden vuoden ajan.

Direktiivin mukaan silloin, kun henkilön suorittama koulutus on ainakin vuoden lyhyempi kuin vastaanottavassa maassa vaadittava, häneltä voidaan vaatia enintään neljän vuoden ammattikokemusta tai jos ammattiin johtavan koulutuksen tai ammatillisen toiminnan sisällössä on olennaisia eroja, ammatinharjoittamisen ehdoksi voidaan asettaa kelpoisuuskoe tai enintään kolme vuotta kestävän sopeutumisajan suorittaminen. Henkilölle on yleensä annettava mahdollisuus valita kelpoisuuskokeen ja sopeutumisajan välillä. Kelpoisuuskoe voidaan määrätä pakolliseksi, jos ammatinharjoittaminen edellyttää kansallisen lainsäädännön tarkkaa tuntemusta.

Suomessa edellä mainitussa direktiivissä tarkoitettua koulutusta ja sen suorittamisen osoitukseksi myönnettyä tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista kelpoisuutta osoittavaa asiakirjaa vastaa optikon tutkinto ja sen suorittamista osoittava todistus. ETA-sopimuksen mukaan Suomen on tunnustettava ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen joissakin näistä maista optikon toimen harjoittamiseen saatu pätevyys samanvertaiseksi Suomen kansalaisen Suomessa saaman pätevyyden kanssa ja että tällaisella henkilöllä tulee olla vastaava ammatinharjoittamisoikeus kuin Suomessa optikon tutkinnon suorittaneella Suomen kansalaisella on. Sama koskee ETA:n ulkopuolella saatua ETA:aan kuuluvan valtion tunnustamaa Suomessa optikon tutkintoa vastaavaa pätevyyttä, jonka perusteella henkilö on harjoittanut optikon ammattia vastaavaa ammattia kolmen vuoden ajan ETA:aan kuuluvassa valtiossa. Koska optikon toimen harjoittamisesta annetun lain mukaan oikeus harjoittaa optikon tointa edellyttää laillistetun optikon asemaa, yhdenvertaisuus Suomen kansalaisten kanssa edellyttää, että myös ETA:aan kuuluvista valtioista olevat kyseiset ammatinharjoittajat laillistetaan. Koska saattaa olla mahdollista, että ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen suorittamassa optikon ammattia vastaavaan ammattiin johtavassa koulutuksessa tai ammatillisen toiminnan sisällössä on olennaisia eroja, edellytetään ammattipätevyyden saavuttamiseksi tällaisessa tapauksessa mahdollisesti enintään kolme vuotta kestävää sopeutumisaikaa tai kelpoisuuskoetta.

Lain 2 §:n 3 momenttia ehdotetaan tämän vuoksi muutettavaksi siten, että sosiaali- ja terveyshallitus myöntäisi hakemuksesta oikeuden toimia lain 1 §:ssä tarkoitettuna laillistettuna optikkona ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi optikon toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Sopeutumisaika, joka ei saa olla kolmea vuotta pitempi, ja kelpoisuuskoe olisivat hakijalle valinnaisia. Kelpoisuuskokeen maksullisuuteen sovellettaisiin valtion maksuperustelakia (150/92). Ehdotettu säännös kattaisi myös voimassa olevassa 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun pohjoismaan kansalaisen toiminnan Ahvenanmaan maakunnassa. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi myös hakemukseen liittyvistä selvityksistä sekä hakemuksen käsittelyajan enimmäispituudesta. Jos hakemusta olisi esimerkiksi täydennettävä, määräaika laskettaisiin siitä, kun lisäselvitys olisi saapunut sosiaali- ja terveyshallitukselle. Momentin mukaan ETA-sopimuksesta johtuen, mitä tässä laissa on säädetty Suomen kansalaisen valmistumisesta optikoksi muussa maassa, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisen valmistumiseen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa.

Laissa ei useimmista muista terveydenhuollon ammatinharjoittajia koskevista laeista poiketen säännellä muun kuin pohjoismaan kansalaisen oikeudesta harjoittaa optikon tointa Suomessa. Terveydenhuollon ammatinharjoittajia koskevan lainsäädännön sisällöllisen yhdenmukaisuuden ja yleisen yhdenvertaisuusperiaatteen huomioon ottaen ehdotetaan lain 2 §:ään lisättäviksi uusi 4 ja 5 momentti. Ehdotetun 2 §:n 4 momentin mukaan ETA:aan kuulumattoman valtion kansalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon tai ulkomailla sosiaali- ja terveyshallituksen hyväksymän vastaavan tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali-

ja terveyshallitus voisi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määrääminsä ehdoin toimia optikkona. Ehdotetun 2 §:n 5 momentin mukaan sosiaali- ja terveyshallitus voisi peruuttaa 4 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

1.5. Laki hammasteknikon toimen harjoittamisesta

1 a §. EY:n tutkintotodistusdirektiivi edellyttää, että jos vastaanottava valtio vaatii ammatin harjoittamisen ehtona vähintään kolme vuotta kestävän nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittamista, ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle on annettava samoin ehdoin kuin oman maan kansalaiselle oikeus harjoittaa tätä ammattia, jos hän on muussa ETA:aan kuuluvassa valtiossa suorittanut vastaavan ammatilliseen toimintaan oikeuttavan, vähintään kolme vuotta kestäneen nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon ja lisäksi ammatillisen harjoittelun, jos se on ammattipätevyyden saavuttamisen edellytyksenä. Direktiivi koskee siis pääsyä kaikkiin sellaisiin säänneltyihin ammattitehtäviin, joihin vaaditaan vähintään kolme vuotta kestävän korkeakoulututkinnon tai nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittamista. Direktiiviä ei kuitenkaan sovelleta terveydenhuollon ammateista lääkärin, hammaslääkärin, kätilön, proviisorin ja sairaanhoitajan ammatteihin. Näihin ammatteihin valmistavan koulutuksen tunnustamisesta on oma erityisdirektiivinsä.

Oikeus ammatin harjoittamiseen on myös ETA:n ulkopuolella suoritetun, toisen ETA:aan kuuluvan valtion tunnustaman koulutuksen perusteella edellyttäen, että henkilö on harjoittanut ammattia kolmen vuoden ajan koulutuksen tunnustaneessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa. Jos koulutus on suoritettu sellaisessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa, joka ei sääntele kyseistä ammattia, vastaanottava valtio voi vaatia, että henkilö on viimeisen kymmenen vuoden aikana harjoittanut päätoimisesti ammattia kahden vuoden ajan.

Direktiivin mukaan silloin, kun henkilön suorittama tutkinto on ainakin vuoden lyhyempi kuin vastaanottavassa maassa vaadittava koulutus, häneltä voidaan vaatia enintään neljän vuoden ammattikokemusta tai jos ammattiin johtavan koulutuksen tai ammatillisen toiminnan sisällössä on olennaisia eroja, ammatinharjoittamisen ehdoksi voidaan asettaa kelpoisuuskoe tai enintään kolme vuotta kestävän sopeutumisajan suorittaminen. Henkilölle on yleensä annettava mahdollisuus valita kelpoisuuskokeen ja sopeutumisajan välillä. Kelpoisuuskoe voidaan määrätä pakolliseksi, jos ammatinharjoittaminen edellyttää kansallisen lainsäädännön tarkkaa tuntemusta.

Suomessa tutkintotodistusdirektiivissä tarkoitettua koulutusta ja sen suorittamisen osoitukseksi myönnettyä tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista kelpoisuutta osoittavaa asiakirjaa vastaa hammasteknikon tutkinto ja sen suorittamista osoittava todistus. ETA-sopimuksen johdosta Suomen on tunnustettava ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen joissakin näistä maista hammasteknikon toimen harjoittamiseen saatu pätevyys samanvertaiseksi Suomen kansalaisen Suomessa saaman pätevyyden kanssa ja että tällaisella henkilöllä tulee olla vastaava ammatinharjoittamisoikeus kuin Suomessa hammasteknikon tutkinnon suorittaneella Suomen kansalaisella on. Sama koskee ETA:n ulkopuolella saatua, muun ETA:aan kuuluvan valtion tunnustamaa Suomessa hammasteknikon tutkintoa vastaavaa pätevyyttä, jonka perusteella henkilö on harjoittanut hammasteknikon ammattia vastaavaa ammattia kolmen vuoden ajan tutkinnon tunnustaneessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa. Koska lain mukaan oikeus harjoittaa hammasteknikon tointa edellyttää laillistetun hammasteknikon asemaa, yhdenvertaisuus Suomen kansalaisten kanssa edellyttää, että myös ETA:aan kuuluvista valtioista olevat kyseiset ammatinharjoittajat laillistetaan. Koska saattaa olla mahdollista, että ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen suorittamassa hammasteknikon ammattia vastaavaan ammattiin johtavassa koulutuksessa tai ammatillisen toiminnan sisällössä on olennaisia eroja, edellytetään koulutuksen suorittamisen lisäksi ammattipätevyyden saavuttamisen edellytyksenä tällaisessa tapauksessa mahdollisesti olevaa sopeutumisaikaa tai kelpoisuuskoetta.

Lain 1 a §:ää ehdotetaan tämän vuoksi muutettavaksi siten, että sosiaali- ja terveyshallitus myöntäisi hakemuksesta oikeuden toimia lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuna laillistetuista hammasteknikoista pidettävään luetteloon merkittynä laillistettuna hammasteknikkona ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun kou-

lutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi hammasteknikon toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Sopeutumisaikaa, joka ei saa olla kolmea vuotta pitempi, ja kelpoisuuskoe olisivat hakijalle valinnaisia. Kelpoisuuskokeen maksullisuuteen sovellettaisiin valtion maksuperustelakia. Ehdotettu säännös kattaisi voimassa olevassa 1 a §:ssä tarkoitetun pohjoismaan kansalaisen toiminnan Ahvenanmaan maakunnassa. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi myös hakemukseen liittyvistä selvityksistä sekä hakemuksen käsittelyajan enimmäispituudesta. Jos hakemusta olisi esimerkiksi täydennettävä, määräaika laskettaisiin siitä, kun lisäselvitys olisi saapunut sosiaali- ja terveyshallitukselle.

Laissa ei useimmista muista terveydenhuollon ammatinharjoittajia koskevista laeista poiketen säännellä muun kuin pohjoismaan kansalaisen oikeudesta harjoittaa hammasteknikon tointa Suomessa. Terveydenhuollon ammatinharjoittajia koskevan lainsäädännön sisällöllisen yhdenmukaisuuden ja yleisen yhdenvertaisuusperiaatteen huomioon ottaen ehdotetaan lain 1 a §:ää muutettavaksi siten, että ETA:aan kuulumattoman valtion kansalaiselle, joka on suorittanut 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon tai ulkomailla sosiaali- ja terveyshallituksen hyväksymän vastaavan tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voisi hakemuksesta erityisestä syystä myöntää luvan määrääminsä ehdoin toimia hammasteknikkona. Momentin mukaan ETA-sopimuksesta johtuen, mitä tässä laissa on säädetty Suomen kansalaisen valmistumisesta hammasteknikoksi muussa maassa, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisen valmistumiseen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa. Ehdotetun 3 momentin mukaan sosiaali- ja terveyshallitus voisi peruuttaa 2 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

1.6. Laki sairaanhoitotoimen harjoittamisesta

1 §. EY:n sairaanhoitajadirektiivi ja kätilödirektiivi edellyttävät, että jäsenvaltioiden on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset tai muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on myönnetty toisessa jäsenvaltiossa yleissairaanhoidon vastaavien sairaanhoitajatoimen sekä kätilöntoimen yhteensovittamisdirektiivien mukaisesti ja jotka on mainittu sairaanhoitajadirektiivin sekä kätilödirektiivin 3 artiklassa. Kyseiset pätevyystodistukset antavat jäsenvaltion alueella saman oikeuden ammattiin pääsyyn ja ammatin harjoittamiseen kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät viimeksi mainittujen direktiivien 3 artikloissa mainitut tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat.

Suomessa edellä mainituissa direktiiveissä tarkoitettuja koulutuksia ja sen suorittamisen osoitukseksi myönnettyjä tutkintotodistuksia, todistuksia ja muita muodollista kelpoisuutta osoittavia asiakirjoja vastaavat sairaanhoitajan ja kätilön tutkinnot sekä niiden suorittamista osoittavat todistukset. ETA-sopimuksen johdosta Suomen on tunnustettava ETA:aan kuuluvien valtion kansalaisten jossakin näistä maista suorittamat sairaanhoitajan ja kätilön tutkintoja vastaava koulutus samanvertaisiksi Suomen kansalaisten Suomessa suorittamien sairaanhoitajan ja kätilön tutkintojen kanssa ja että tällaisilla henkilöillä tulee olla vastaava ammatinharjoittamisoikeus kuin Suomessa sairaanhoitajan ja kätilön tutkinnot suorittaneilla Suomen kansalaisilla on.

EY:n tutkintotodistusdirektiivi edellyttää, että jos vastaanottava valtio vaatii ammatin harjoittamisen ehtona vähintään kolme vuotta kestävän nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittamista, ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle on annettava samoin ehdoin kuin oman maan kansalaiselle oikeus harjoittaa tätä ammattia, jos hän on toisessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa suorittanut vastaavan ammatilliseen toimintaan oikeuttavan, vähintään kolme vuotta kestäneen nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon ja lisäksi ammatillisen harjoittelun, jos se on ammattipätevyyden saavuttamisen edellytyksenä. Direktiivi koskee siis pääsyä kaikkiin sellaisiin säänneltyihin ammattitehtäviin, joihin vaaditaan vähintään kolme vuotta kestävän korkeakou-

lututkinnon tai nuorisoasteen koulutuksen jälkeisen tutkinnon suorittamista. Direktiiviä ei kuitenkaan sovelleta terveydenhuollon ammateista lääkärin, hammaslääkärin, kätilön, proviisorin ja sairaanhoitajan ammattiin. Näihin ammatteihin valmistavan koulutuksen tunnustamisesta on oma erityisdirektiivinsä.

Oikeus ammatin harjoittamiseen on myös ETA:n ulkopuolella suoritetun, toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion hyväksymän koulutuksen perusteella edellyttäen, että henkilö on harjoittanut ammattia kolmen vuoden ajan tutkinnon tunnustaneessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa. Jos tutkinto on suoritettu sellaisessa ETA:aan kuuluvassa valtiossa, joka ei sääntele kyseistä ammattia, vastaanottava valtio voi vaatia, että henkilö on viimeisen kymmenen vuoden aikana harjoittanut päätoimisesti ammattia kahden vuoden ajan.

Direktiivin mukaan silloin, kun henkilön suorittama tutkinto on ainakin vuoden lyhyempi kuin vastaanottavassa maassa vaadittava tutkinto, häneltä voidaan vaatia enintään neljän vuoden ammattikokemusta tai jos ammattiin johtavan koulutuksen tai ammatillisen toiminnan sisällössä on olennaisia eroja, ammatinharjoittamisen ehdoksi voidaan asettaa kelpoisuuskoe tai enintään kolme vuotta kestävän sopeutumisajan suorittaminen. Henkilölle on yleensä annettava mahdollisuus valita kelpoisuuskokeen ja sopeutumisajan välillä. Kelpoisuuskoe voidaan määrätä pakolliseksi, jos ammatinharjoittaminen edellyttää kansallisen lainsäädännön tarkkaa tuntemusta.

Suomessa tutkintotodistusdirektiivissä tarkoitettua pätevyyttä ja sen suorittamisen osoitukseksi myönnettyjä tutkintotodistuksia, todistuksia tai muita muodollista kelpoisuutta osoittavia asiakirjoja vastaavat terveydenhoitajan, röntgenhoitajan, laboratoriohoitajan, lääkintävoimistelijan, toimintaterapeutin ja hammashuoltajan tutkinnot ja niiden suorittamista osoittavat todistukset. ETA-sopimuksen johdosta Suomen on tunnustettava ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen joissakin näistä maista suorittama edellä lueteltua ammattia vastaava pätevyys samanvertaiseksi Suomen kansalaisen Suomessa saaman pätevyyden kanssa ja että tällaisella henkilöllä tulee olla vastaava ammatinharjoittamisoikeus. Sama koskee ETA:n ulkopuolella suoritettua, muun ETA:aan kuuluvan valtion tunnustamaa Suomessa edellä tarkoitettua pätevyyttä, jonka perusteella henkilö on harjoittanut mainittua ammattia vastaavaa ammattia kolmen vuoden ajan ETA:aan kuuluvassa valtiossa.

Koska sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annetun lain mukaan oikeus sairaanhoitajan, kätilön, terveydenhoitajan, röntgenhoitajan, laboratoriohoitajan, lääkintävoimistelijan, toimintaterapeutin ja hammashuoltajan ammatissa toimiminen edellyttää, että sosiaali- ja terveyshallitus hyväksyy näihin ammatteihin johtavat tutkinnot suorittaneet merkittäviksi sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon, yhdenvertaisuus Suomen kansalaisten kanssa edellyttää, että myös ETA:aan kuuluvista valtioista olevat kyseiset ammatinharjoittajat hyväksytään merkittäviksi vastaavaan luetteloon.

Koska saattaa olla mahdollista, että ETA:aan kuuluvan valtion kansalaisen suorittamassa tutkintotodistusdirektiivin soveltamisalaan kuuluviin ammatteihin eli terveydenhoitajan, röntgenhoitajan, laboratoriohoitajan, lääkintävoimistelijan, toimintaterapeutin ja hammashuoltajan ammatteihin johtavassa koulutuksessa tai ammatillisen toiminnan sisällössä on olennaisia eroja, edellytetään koulutuksen suorittamisen lisäksi ammattipätevyyden saavuttamisen edellytyksenä tällaisessa tapauksessa mahdollisesti olevaa ammattikokemusta, sopeutumisaikaa tai kelpoisuuskoetta.

Lain 1 §:än 2 momentin mukaan 1 momentissa säädetyn lisäksi sosiaali- ja terveyshallitus myöntäisi hakemuksesta oikeuden toimia sosiaali- ja terveyshallituksen sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon merkittynä sairaanhoitotoimen harjoittajana joko toisen palveluksessa tai yksityisenä ammatinharjoittajana ETA:aan kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kätilön tai sairaanhoitajan toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Vastaavasti sosiaali- ja terveyshallitus myöntää oikeuden toimia muuna sairaanhoitotoimen harjoittajana Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa

valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi asetuksella säädettyihin muihin sairaanohoitotoimen ammatteihin ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Sopeutumisaika, joka ei saa olla kolmea vuotta pitempi, ja kelpoisuuskoe olisivat hakijalle valinnaisia. Kelpoisuuskokeen maksullisuuteen sovellettaisiin valtion maksuperustelakia. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin myös hakemukseen liittyvistä selvityksistä sekä hakemuksen käsittelyajan enimmäispituudesta. Jos hakemusta olisi esimerkiksi täydennettävä, määräaika laskettaisiin siitä, kun lisäselvitys olisi saapunut sosiaali- ja terveyshallitukselle.

Lain 1 §:n 4 momentin mukaan sosiaali- ja terveyshallitus voi hakemuksesta hyväksyä merkittäväksi sairaanhoitotoimen harjoittajien luetteloon muualla kuin Suomessa koulutuksen saaneen henkilön, joka terveydenhuolto-oppilaitoksen antamalla todistuksella osoittaa pätevyytensä harjoittaa koulutustaan vastaavaa sairaanhoitotoimintaa. ETA-sopimuksesta johtuen lain 1 §:än 5 momentin mukaan pykälän 4 momentissa säädetty ei koskisi ETA:aan kuuluvan valtion kansalaista. ETA-sopimuksen johdosta ehdotetaan samalla poistettavaksi voimassa olevasta pykälästä mainita pohjoismaissa sairaanhoitokoulutuksen saaneen henkilön oikeudesta harjoittaa sairaanhoitotointa Suomessa.

1 a §. EY:n sairaanhoitajadirektiivin 11 artiklan ja EY:n kätilödirektiivin 13 artiklan mukaan vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia asianomaista antamaan toimivaltaiselle viranomaiselle ennakolta ilmoituksen palvelujen tarjoamisesta, jos siihen liittyy välilaikainen oleskelu kyseisen valtion alueella. Kiireellisissä tapauksissa tämä ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian palvelujen tarjoamisen jälkeen. Pykälään ehdotetaan otettavaksi asiasta tarpeelliset säännökset.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

ETA-sopimus edellyttää esitykseen sisältyviin terveydenhuollon ammattien harjoittamista koskeviin lakeihin tehtävien muutosten ohella myös mainittujen ammattien harjoittamista koskevien asetusten muuttamista. Lisäksi sopimus edellyttää sosiaali- ja terveyshallituksen ulkomaalaisen oikeudesta toimia terveydenhuollon ammatissa antamien määräysten ja ohjeiden muuttamista.

3. Voimaantulo

Lakien voimaantulosta ehdotetaan säädettäväksi siten, että ne tulisivat voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan lääkärintoimen harjoittamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (562/78) 6 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä helmikuuta 1990 annetussa laissa (147/90), sekä

muutetaan 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (65/91), sekä

lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

6 §

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia 3 §:ssä tarkoitettuna laillistettuna lääkärinä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi lääkärintoimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Vastaavasti sosiaali- ja terveyshallitus myöntää 4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia erikoislääkärinä Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sisältyvillä erikoisaloilla talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan vastaavan oikeuden saamiseksi toimia erikoislääkärinä. Sanotun oikeuden epäämiseen sovelletaan, mitä 8 §:ssä säädetään. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty.

Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määrääminsä ehdoin 2—5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin ja oikeuden toimia laillistettuna lääkärinä. Mitä tässä laissa on säädetty Suomen kansalaisen ulkomaan korkeakoulussa suorittamasta tutkinnosta, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun kuin Suomen valtion kansalaisen talousalueen valtiossa suorittamaan sellaiseen erikoislääkärin tutkintoon, joka ei sisälly Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sekä hänen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa suorittamaansa tutkintoon.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

6 a §

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen, jolla on laillinen oikeus harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi sen estämättä, mitä 2—6 §:ssä on säädetty, väliaikaisesti harjoittaa sanottua ammattia tehtyään sosiaali- ja terveyshallitukselle ilmoituksen ennen palvelujen tarjoamista. Kiireellisessä tapauksessa ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian aloittamisen jälkeen. Ilmoituksen tekemisestä ja väliaikaisesta palvelujen tarjoamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan hammaslääkärintoimen harjoittamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (563/78) 6 §:n 5 momentti, sekä

muutetaan 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 17 tammikuuta 1991 annetussa laissa (66/91), sekä

lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

6 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia 3 §:ssä tarkoitettuna laillistettuna hammaslääkärinä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi hammaslääkärintoimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Vastaavasti sosiaali- ja terveyshallitus myöntää 4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia erikoishammaslääkärinä Euroopan talousaluetta koskevaan sopimukseen sisältyvillä erikoisaloilla talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan vastaavan oikeuden saamiseksi toimia erikoishammaslääkärinä. Sanotun oikeuden epäämiseen sovelletaan, mitä 8 §:ssä säädetään. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty.

Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaisella, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä määrääminsä ehdoin myöntää luvan toimia 2—5 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä ja oikeuden toimia laillistettuna hammaslääkärinä. Mitä tässä laissa on säädetty Suomen kansalaisen ulkomaan korkeakoulussa suorittamasta tutkinnosta, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun kuin Suomen valtion kansalaisen talousalueen valtiossa suorittamaan sellaiseen erikoishammaslääkärin tutkintoon, joka ei sisälly Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sekä hänen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa suorittamaansa tutkintoon.

— — — — — — — — — — — — — — — —

6 a §

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen, jolla on laillinen oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi sen estämättä, mitä 2—6 §:ssä on säädetty, väliaikaisesti harjoittaa sanottua ammattia tehtyään sosiaali- ja terveyshallitukselle ilmoituksen ennen palvelujen tarjoamista. Kiireellisessä tapauksessa ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian aloittamisen jälkeen. Ilmoituksen tekemisestä ja väliaikaisesta palvelujen tarjoamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki

proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun lain (1275/87) 2 §:n 2 momentti ja 3 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 2 §:n 2 momentti 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (83/91) ja 3 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

2 §

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden toimia laillistettuna proviisorina Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi proviisorin toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty. Mitä tässä laissa on säädetty Suomen kansalaisen ulkomaan korkeakoulussa suorittamaan tutkintoon, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa suorittamaan vastaavaan tutkintoon.

Jos hakija täyttää 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset, sosiaali- ja terveyshallituksen tulee myöntää proviisorin tai vastaavasti farmaseutin oikeus ja merkitä hänet laillistettuna proviisorina tai vastaavasti laillistettuna farmaseuttina näistä pidettävään luetteloon.

3 §

Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisten oikeudesta toimia farmaseuttina Suomessa säädetään erikseen.

Edellä 2 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttävälle muun kuin 2 §:ssä ja tämän pykälän 1 momentissa tarkoitetun maan kansalaiselle sosiaali- ja terveyshallitus voi myöntää luvan toimia proviisorina tai vastaavasti farmaseuttina Suomessa määrääminsä ehdoin.

Sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää 2 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttävälle muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia farmaseuttina muussa pohjoismaassa, oikeuden toimia laillistettuna farmaseuttina Ahvenanmaan maakunnassa.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4. Laki

optikon toimen harjoittamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan optikon toimen harjoittamisesta 11 päivänä marraskuuta 1960 annetun lain (429/60) 2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (70/91), sekä *lisätään* 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, uusi 4 ja 5 momentti, seuraavasti:

2 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden toimia laillistettuna optikkona Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi optikon toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty. Kelpoisuuskokeesta peritään maksu valtion maksuperustelain mukaisesti. Asetuksella säädetään tarkemmin ammattikokemuksesta, sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta.

Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon tai ulkomailla sosiaali- ja terveyshallituksen hyväksymän vastaavan tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määrääminsä ehdoin toimia optikkona. Mitä tässä laissa säädetään Suomen kansalaisen valmistumisesta optikoksi muussa maassa, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisen valmistumiseen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa.

Sosiaali- ja terveyshallitus voi peruuttaa 4 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

---

5. Laki

hammasteknikon toimen harjoittamisesta annetun lain 1 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hammasteknikontoimen harjoittamisesta 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun lain (220/64) 1 a §, sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (67/91), seuraavasti:

1 a §

Sen lisäksi mitä 1 §:ssä säädetään, sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden toimia laillistetuista hammasteknikoista

pidettävään luetteloon merkittynä laillistettuna hammasteknikkona Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi hammasteknikon toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty. Soveltuvuuskokeesta peritään maksu valtion maksuperustelain mukaisesti. Asetuksella säädetään tarkemmin ammattikokemuksesta, sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta.

Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaisella, joka on suorittanut 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon tai ulkomailla sosiaali- ja terveyshallituksen hyväksymän vastaavan tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi hakemuksesta erityisestä syystä myöntää luvan määrääminsä ehdoin toimia laillistettuna hammasteknikkona. Mitä tässä laissa säädetään Suomen kansalaisen valmistumisesta hammasteknikoksi muussa maassa, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisen valmistumiseen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa.

Sosiaali- ja terveyshallitus voi peruuttaa 2 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki

sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sairaanhoitotoimen harjoittamisesta 31 päivänä lokakuuta 1962 annetun lain (554/62) 1 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 30 päivänä maaliskuuta 1979 ja 17 päivänä tammikuuta 1991 annetuilla laeilla (375/79 ja 68/91), sekä

lisätään lakiin uusi 1 a § seuraavasti:

1 §

Oikeus sairaanhoitotoimen harjoittamiseen joko toisen palveluksessa tai yksityisenä ammatinharjoittajana asetuksella säädetyissä sairaanhoitotoimen ammateissa on ainoastaan säädetyt opinnäytteet suorittaneella henkilöllä, jonka sosiaali- ja terveyshallitus on hyväksynyt merkittäväksi sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon. Lääkärintoimen ja hammaslääkärintoimen harjoittamisesta säädetään erikseen.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden toimia sosiaali- ja terveyshallituksen sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon merkittynä sairaanhoitotoimen harjoittajana joko toisen palveluksessa tai yksityisenä ammatinharjoittajana Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kätilön tai sairaanhoitajan toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Vastaavasti sosiaali- ja terveyshallitus myöntää oikeuden toimia muuna sairaanhoito-

toimen harjoittajana Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi muihin sairaanhoitotoimen ammatteihin ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty. Kelpoisuuskokeesta peritään maksu valtion maksuperustelain mukaisesti. Asetuksella säädetään tarkemmin ammattikokemuksesta, sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta.

Milloin 1 momentin edellyttämään tehtävään ei sairaanhoitolaitokseen saada henkilöä, jolla on tehtävän edellyttämä koulutus, tai muusta erityisestä syystä sairaanhoitolaitos voi ottaa tehtävään määräajaksi, kuitenkin enintään seitsemäksi kuukaudeksi kerrallaan muunkin henkilön, jolla käytännössä saavutetun kokemuksen tai muiden seikkojen perusteella katsotaan olevan riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen, jos sijainen toimii työssään välittömästi sellaisen henkilön valvonnan alaisena, jolla on vähintään kysymyksessä olevaan tehtävään määrätty koulutus.

Hakemuksesta sosiaali- ja terveyshallitus voi hyväksyä merkittäväksi sairaahoitotoimen harjoittajien luetteloon muualla kuin Suomessa koulutuksen saaneen henkilön, joka terveydenhuolto-oppilaitoksen antamalla todistuksella osoittaa pätevyytensä harjoittaa koulutustaan vastaavaa sairaanhoitotoimintaa.

1 a §

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen, jolla on laillinen oikeus harjoittaa itsenäisesti kätilön tai sairaanhoitajan ammattia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi sen estämättä, mitä 1 §:ssä on säädetty, väliaikaisesti harjoittaa sanottua ammattia tehtyään sosiaali- ja terveyshallitukselle ilmoituksen ennen palvelujen tarjoamista. Kiireellisessä tapauksessa ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian aloittamisen jälkeen. Ilmoituksen tekemisestä ja väliaikaisesta palvelujen tarjoamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 26 päivänä kesäkuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Jorma Huuhtanen*

Liite

1.

Laki

lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan lääkärintoimen harjoittamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (562/78) 6 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä helmikuuta 1990 annetussa laissa (147/90), sekä

muutetaan 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (65/91), sekä

lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	6 §
Sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia lääkärinä muussa pohjoismaassa, 3 ja 4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia Ahvenanmaan maakunnassa.	Sosiaali- ja terveyshallitus *myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia 3 §:ssä tarkoitettuna laillistettuna lääkärinä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi lääkärintoimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Vastaavasti sosiaali- ja terveyshallitus myöntää 4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia erikoislääkärinä Euroopan talousaluetta koskevaan sopimukseen sisältyvillä erikoisaloilla talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan vastaavan oikeuden saamiseksi toimia erikoislääkärinä.* Sanotun oikeuden epäämiseen sovelletaan, mitä 8 §:ssä säädetään. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty.
Ulkomaalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määrääminsä ehdoin 2—5 §:ssä	*Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselle,* joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
tarkoitettuihin tehtäviin ja oikeuden toimia laillistettuna lääkärinä.	myöntää luvan määrääminsä ehdoin 2—5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin ja oikeuden toimia laillistettuna lääkärinä. *Mitä tässä laissa on säädetty Suomen kansalaisen ulkomaan korkeakoulussa suorittamasta tutkinnosta, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun kuin Suomen valtion kansalaisen talousalueen valtiossa suorittamaan sellaiseen erikoislääkärin tutkintoon, joka ei sisälly Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sekä hänen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa suorittamaansa tutkintoon.*
Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, on Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisista säädetty erikseen.	(5 mom. kumotaan)
	6 a §
	Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen, jolla on laillinen oikeus harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi sen estämättä, mitä 2—6 §:ssä on säädetty, väliaikaisesti harjoittaa sanottua ammattia tehtyään sosiaali- ja terveyshallitukselle ilmoituksen ennen palvelujen tarjoamista. Kiireellisessä tapauksessa ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian aloittamisen jälkeen. Ilmoituksen tekemisestä ja väliaikaisesta palvelujen tarjoamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.
	Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.
	Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan hammaslääkärintoimen harjoittamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (563/78) 6 §:n 5 momentti, sekä

muutetaan 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 17 tammikuuta 1991 annetussa laissa (66/91), sekä

lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	6 §
Sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia hammaslääkärinä muussa pohjoismaassa, 3 ja 4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia Ahvenanmaan maakunnassa.	Sosiaali- ja terveyshallitus *myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia 3 §:ssä tarkoitettuna laillistettuna hammaslääkärinä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi hammaslääkärintoimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Vastaavasti sosiaali- ja terveyshallitus myöntää 4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia erikoishammaslääkärinä Euroopan talousaluetta koskevaan sopimukseen sisältyvillä erikoisaloilla talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan vastaavan oikeuden saamiseksi toimia erikoishammaslääkärinä. Sanotun oikeuden epäämiseen sovelletaan, mitä 8 §:ssä säädetään. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty.*
Ulkomaalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määrääminsä ehdoin 2—5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin.	*Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaisella,* joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä määrääminsä ehdoin myöntää luvan *toimia* 2—5 §:ssä tarkoitetuissa tehtä*vissä ja oikeuden toimia laillistettuna hammaslääkärinä. Mitä tässä laissa on säädetty Suomen kansalaisen ulkomaan korkea-*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	koulussa suorittamasta tutkinnosta, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun kuin Suomen valtion kansalaisen talousalueen valtiossa suorittamaan sellaiseen erikoishammaslääkärin tutkintoon, joka ei sisälly Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sekä hänen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa suorittamaansa tutkintoon.
Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, on Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisista säädetty erikseen.	(5 mom. kumotaan)
	6 a §
	Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen, jolla on laillinen oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi sen estämättä, mitä 2—6 §:ssä on säädetty, väliaikaisesti harjoittaa sanottua ammattia tehtyään sosiaali- ja terveyshallitukselle ilmoituksen ennen palvelujen tarjoamista. Kiireellisessä tapauksessa ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian aloittamisen jälkeen. Ilmoituksen tekemisestä ja väliaikaisesta palvelujen tarjoamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.
	Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.
	Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki

proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan proviisorintoimen ja farmaseutintoimen harjoittamisesta 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun lain (1275/87) 2 §:n 2 momentti ja 3 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 2 §:n 2 momentti 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (83/91) ja 3 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	2 §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden toimia laillistettuna proviisorina Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi proviisorin toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty. Mitä tässä laissa on säädetty Suomen kansalaisen ulkomaan korkeakoulussa suorittamaan tutkintoon, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa suorittamaan vastaavaan tutkintoon.
Jos hakija täyttää 1 momentissa säädetyt edellytykset, sosiaali- ja terveyshallituksen tulee myöntää proviisorin tai vastaavasti farmaseutin oikeus ja merkitä hänet laillistettuna proviisorina tai vastaavasti laillistettuna farmaseuttina näistä pidettävään luetteloon.	Jos hakija täyttää 1 *tai 2* momentissa säädetyt edellytykset, sosiaali- ja terveyshallituksen tulee myöntää proviisorin tai vastaavasti farmaseutin oikeus ja merkitä hänet laillistettuna proviisorina tai vastaavasti laillistettuna farmaseuttina näistä pidettävään luetteloon.
3 §	3 §
Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisten oikeudesta toimia *proviisorina tai* farmaseuttina Suomessa on säädetty erikseen.	Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisten oikeudesta toimia farmaseuttina Suomessa säädetään erikseen.
Edellä 2 §:ssä säädetyt edellytykset täyttävälle muun maan kansalaiselle sosiaali- ja terveyshallitus voi myöntää luvan toimia proviisorina tai farmaseuttina Suomessa, jos hakija on suorittanut Suomessa tutkinnon, jonka perusteella hänelle on myönnetty proviisorin tai farmaseutin tutkintotodistus.	Edellä 2 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttävälle muun *kuin 2 §:ssä ja tämän pykälän 1 momentissa tarkoitetun* maan kansa-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
sorina tai vastaavasti farmaseuttina Suomessa määrääminsä ehdoin.	laiselle sosiaali- ja terveyshallitus voi myöntää luvan toimia proviisorina tai vastaavasti farmaseuttina Suomessa määrääminsä ehdoin.
Sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää 2 §:ssä säädetyt edellytykset täyttävälle muun Pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia *proviisorina tai* farmaseuttina muussa Pohjoismaassa, oikeuden toimia *laillistettuna proviisorina tai* laillistettuna farmaseuttina Ahvenanmaan maakunnassa.	Sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää 2 §:n *1 momentissa* säädetyt edellytykset täyttävälle muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia farmaseuttina muussa pohjoismaassa, oikeuden toimia laillistettuna farmaseuttina Ahvenanmaan maakunnassa.
	Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.
	Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki

optikon toimen harjoittamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan optikon toimen harjoittamisesta 11 päivänä marraskuuta 1960 annetun lain (429/60) 2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (70/91), sekä *lisätään* 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa, uusi 4 ja 5 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	2 §
Sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia optikkona muussa pohjoismaassa, oikeuden toimia laillistettuna optikkona Ahvenanmaan maakunnassa.	*Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään,* sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden toimia laillistettuna optikkona *Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi optikon toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsitte-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty. Kelpoisuuskokeesta peritään maksu valtion maksuperustelain mukaisesti. Asetuksella säädetään tarkemmin ammattikokemuksesta, sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta.

Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon tai ulkomailla sosiaali- ja terveyshallituksen hyväksymän vastaavan tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määrääminsä ehdoin toimia optikkona. Mitä tässä laissa säädetään Suomen kansalaisen valmistumisesta optikoksi muussa maassa, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisen valmistumiseen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa.

Sosiaali- ja terveyshallitus voi peruuttaa 4 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki

hammasteknikon toimen harjoittamisesta annetun lain 1 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hammasteknikon toimen harjoittamisesta 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun lain (220/64) 1 a §, sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (67/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 a §

Sosiaali- ja terveyshallitus voi määrääminsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia hammasteknikkona muussa pohjoismaassa, 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun oikeuden toimia Ahvenanmaan maakunnassa.

Ehdotus

1 a §

Sen lisäksi mitä 1 §:ssä säädetään, sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden toimia *laillistetuista hammasteknikoista pidettävään luetteloon merkittynä laillistettuna hammasteknikkona Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi hammasteknikon toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty. Kelpoisuuskokeesta peritään maksu valtion maksuperustelain mukaisesti. Asetuksella säädetään tarkemmin ammattikokemuksesta, sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta.

Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaisella, joka on suorittanut 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon tai ulkomailla sosiaali- ja terveyshallituksen hyväksymän vastaavan tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä asetuksella säädetty pätevyys sekä riittävä kielitaito, sosiaali- ja terveyshallitus voi hakemuksesta erityisestä syystä myöntää luvan määrääminsä ehdoin toimia laillistettuna hammasteknikkona. Mitä tässä laissa säädetään Suomen kansalaisen valmistumisesta hammasteknikoksi muussa maassa, sovelletaan vastaavasti Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisen valmistumiseen muussa kuin Euroopan talousalueen valtiossa.

Sosiaali- ja terveyshallitus voi peruuttaa 2 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki

sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sairaanhoitotoimen harjoittamisesta 31 päivänä lokakuuta 1962 annetun lain (554/62) 1 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 30 päivänä maaliskuuta 1979 ja 17 päivänä tammikuuta 1991 annetuilla laeilla (375/79 ja 68/91), sekä

lisätään lakiin uusi 1 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
1 §	1 §
Oikeus sairaanhoitotoimen harjoittamiseen joko toisen palveluksessa tai yksityisenä ammatinharjoittajana asetuksella säädetyissä sairaanhoitotoimen ammateissa on ainoastaan säädetyt opinnäytteet suorittaneella henkilöllä, jonka sosiaali- ja terveyshallitus on hyväksynyt merkittäväksi sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon. Lääkärintoimen ja hammaslääkärintoimen harjoittamisesta säädetään erikseen.	*Oikeus sairaanhoitotoimen harjoittamiseen joko toisen palveluksessa tai yksityisenä ammatinharjoittajana asetuksella säädetyissä sairaanhoitotoimen ammateissa on ainoastaan säädetyt opinnäytteet suorittaneella henkilöllä, jonka sosiaali- ja terveyshallitus on hyväksynyt merkittäväksi sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon. Lääkärintoimen ja hammaslääkärintoimen harjoittamisesta säädetään erikseen.*
Milloin 1 momentin edellyttämään tehtävään ei sairaanhoitolaitokseen saada henkilöä, jolla on tehtävän edellyttämä koulutus, tai muusta erityisestä syystä sairaanhoitolaitos voi ottaa tehtävään määräajaksi, kuitenkin enintään seitsemäksi kuukaudeksi kerrallaan muunkin henkilön, jolla käytännössä saavutetun kkokemuksen tai muiden seikkojen perusteella katsotaan olevan riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen, jos sijainen toimii työssään välittömästi sellaisen henkilön valvonnan alaisena, jolla on vähintään kysymyksessä olevaan tehtävään määrätty koulutus.	*Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveyshallitus myöntää hakemuksesta oikeuden toimia sosiaali- ja terveyshallituksen sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon merkittynä sairaanhoitotoimen harjoittajana joko toisen palveluksessa tai yksityisenä ammatinharjoittajana Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kätilön tai sairaanhoitajan toimen harjoittamiseen itsenäisenä ammatinharjoittajana. Vastaavasti sosiaali- ja terveyshallitus myöntää oikeuden toimia muuna sairaanhoitotoimen harjoittajana Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle Euroopan talousalueen valtiossa saadun koulutuksen perusteella on siinä valtiossa myönnetty tai jolla on muualla suoritetun koulutuksen perusteella Euroopan talousalueen valtiossa hyväksytty tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja, joka sanotussa valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi muihin sairaanhoitotoimen ammatteihin ja jolla on sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämä tai päättämä ammattikokemus tai joka on suorittanut sosiaali- ja terveyshallituksen mahdollisesti määräämän tai päättämän*
Hakemuksesta sosiaali- ja terveyshallitus voi hyväksyä merkittäväksi sairaanhoitotoimen harjoittajien luetteloon muualla kuin Suomessa koulutuksen saaneen henkilön, joka terveydenhuolto-oppilaitoksen antamalla todistuksella osoittaa pätevyytensä harjoittaa koulutustaan vastaavaa sairaanhoitotoimintaa.	
Muissa Pohjoismaissa sairaanhoitokoulutuksen saaneen henkilön oikeudesta harjoittaa sairaanhoitotointa Suomessa voidaan säätää asetuksella.	

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Hakijan on toimitettava sosiaali- ja terveyshallitukselle hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset. Hakemusta koskeva päätös on annettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemusta koskeva selvitys on esitetty. Kelpoisuuskokeesta peritään maksu valtion maksuperustelain mukaisesti. Asetuksella säädetään tarkemmin ammattikokemuksesta, sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta.

Milloin 1 momentin edellyttämään tehtävään ei sairaanhoitolaitokseen saada henkilöä, jolla on tehtävän edellyttämä koulutus, tai muusta erityisestä syystä sairaanhoitolaitos voi ottaa tehtävään määräajaksi, kuitenkin enintään seitsemäksi kuukaudeksi kerrallaan muunkin henkilön, jolla käytännössä saavutetun kokemuksen tai muiden seikkojen perusteella katsotaan olevan riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen, jos sijainen toimii työssään välittömästi sellaisen henkilön valvonnan alaisena, jolla on vähintään kysymyksessä olevaan tehtävään määrätty koulutus.

Hakemuksesta sosiaali- ja terveyshallitus voi hyväksyä merkittäväksi sairaanhoitotoimen harjoittajien luetteloon muualla kuin Suomessa koulutuksen saaneen henkilön, joka terveydenhuoltooppilaitoksen antamalla todistuksella osoittaa pätevyytensä harjoittaa koulutustaan vastaavaa sairaanhoitotoimintaa.

1 a §

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen, jolla on laillinen oikeus harjoittaa itsenäisesti kätilön tai sairaanhoitajan ammattia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi sen estämättä, mitä 1 §:ssä on säädetty, väliaikaisesti harjoittaa sanottua ammattia tehtyään sosiaali- ja terveyshallitukselle ilmoituksen ennen palvelujen tarjoamista. Kiireellisessä tapauksessa ilmoitus voidaan antaa mahdollisimman pian aloittamisen jälkeen. Ilmoituksen tekemisestä ja väliaikaisesta palvelujen tarjoamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä päivänä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.